

Роль викладача в організації самостійної роботи серед студентів в курсу з предмету «Етика бізнесу»

М.С.ЛИСЕНКО, канд. іст. наук

Харківська національна академія міського господарства

Для студентів V курсу участь в практичних заняттях має бути спрямована не просто на набуття певної суми знань, а на вироблення умінь і навичок за допомогою отриманих знань самостійно розбиратися у специфіці ділового етикету. Одним з ефективних засобів активізації студентів на практичних заняттях є проблемне навчання. Воно сприяє розвитку творчої думки і процесу пізнання.

Практичні заняття можуть набувати різних організаційних форм: “круглий стіл”, ділова гра, диспут, конкурс на кращі знання навчального матеріалу. У їх основі – поглиблення якісної підготовки, підвищення ефективності практики, вироблення вміння відстоювати власні переконання, вести творчу дискусію.

Найбільш поширена форма практики – розгорнута бесіда. Вона вимагає знання фактичного матеріалу, умінь аргументовано викласти свої знання в усній формі.

Самостійна робота студентів – значна частина учбового процесу, що передбачає:

- формування навичок роботи з літературою;
- набування досвіду наукового дослідження;
- розкриття індивідуальних талантів особистості студента;
- формування світоглядних задач;
- набування таких якостей, як наполегливість та системність у навчанні.

Значна роль самостійної роботи у підготовці спеціалістів підтверджується практикою. Тому варто розвивати і індивідуальні форми навчальної роботи.

Умінь творчо мислити, орієнтуватися у потоці наукової інформації, самостійно ставити і вирішувати нові завдання – вимога сьогодення. Самостійна робота студента-менеджера має бути близькою до дослідної.

Форми самостійної роботи студентів:

- підготовка доповідей;
- виконання практичних завдань (складання плану проведення ділових прийомів, промов на бізнес-зборах тощо);
- написання конкурсних та дослідницьких робіт;
- підготовка до виступів на практичних заняттях.

Техніка самостійної роботи студентів складається з доцільних прийомів пошуку необхідної літератури, читання, конспектування, написання рефератів та доповідей. Про цю техніку викладач оповідає на практичних заняттях. Особливо важливою є правильна організація пошуку необхідних джерел. Пошук варто починати з роботи у бібліотеці (з каталогами або електронною системою обліку літератури). Після опрацювання літератури настає етап конспектування питань самостійної роботи.

Важливим у самостійній роботі студента-менеджера є підготовка доповіді (повідомлення), що планується розповісти на практичному занятті.

Доповідь має відповідати таким вимогам:

- логічно і послідовно розкрити зміст обраного питання;
- показати самостійну роботу над літературою;
- вміти планувати, а також чітко і зрозуміло формувати основні питання виступу.

Студент-доповідач має добре знати навчальний матеріал, володіти собою та аудиторією. Отже, правильна організація самостійної роботи є важливим чинником підвищення ефективності і якості набуття знань. Таким чином, роль викладача в організації самостійної роботи залишається значною. Він навчає, виховує, допомагає студентам розібратися у великому обсязі і інформації. Викладач сприяє формуванню особистості студента, освіченості і одержанню професійних знань та умінь.